

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Dosar nr. 9306/2023

Doamnei COTOI ROXANA TEODORA

Director

Școala Gimnazială nr. 1 Românași, județul Sălaj

tel/fax: 0260 624115 e-mail: acoalaromanasi@yahoo.com

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 15905 / 9 JUN 2023

RECOMANDAREA

Nr. 86 din 9 JUN 2023

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, cu nr. 9306 din data de 30 martie 2023, domnul _____, a sesizat instituția, în legătură cu o posibilă încălcare a art. 49 din Constituția României, privind protecția copiilor și a tinerilor, supunând atenției situația familială dificilă în care se află, subliniind faptul că, deși a solicitat sprijinul autorității locale pentru acordarea ajutorului social reglementat de Legea nr. 416/2001, nu beneficiază de beneficiile financiare ale ajutorului social.

Petiția este analizată în contextul art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și a tinerilor, în instrumentarea acestora fiind făcute demersuri scrise către Primăria comunei Românași și către Școala Gimnazială nr. 1 Românași.

Ca urmare a anchetei desfășurate, în data de 30 mai 2023 la sediul Școlii Gimnaziale nr. 1 Românași, raportat la cele consemnate în Procesul Verbal, s-au desprins următoarele:

- ✓ Există o comunicare deficitară între părintele copiilor _____ și unitatea de învățământ;
- ✓ Deși sunt aspecte care ridică semne de întrebare cu privire la sprijinirea și asigurarea accesului la învățatură a celor trei frați, de către părinte, cazul acestora nu a fost semnalat de către unitatea de învățământ nici compartimentului de asistență socială din cadrul primăriei comunei Românași și nici Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj;

✓ S-a ajuns în situația tristă de a fi suspendată plata alocației de susținere a familiei, datorită numărului mare de absente înregistrate de către cei trei frați și în lipsa vreunei motivări a acestora, de către părinte. Se poate trage concluzia că, fie este vorba de o neglijență din partea tatălui, fie acesta nu cunoaște prevederile legale care îi dau posibilitatea motivării unui procent din absente, caz în care, unitatea de învățământ, în calitate de partener educațional are posibilitatea informării tatălui cu privire la drepturile și obligațiile pe care le are în raport cu școala.

✓ Situația lui _____ necesită o atenție mai amănunțită raportat atât la afirmațiile tatălui, potrivit cărora minorul ar avea anumite dificultăți de învățare, cât și la situația lui școlară, care reflectă rezultate scăzute, nivel de cunoștințe redus, stare de repetenție, absenteism, etc, impunându-se o evaluare din punct de vedere a orientării școlare a acestuia.

✓ Nu a fost comunicat Raportul de evaluare realizat la finalul clasei pregătitoare pentru _____, astfel că nu se poate stabili dacă aceasta a manifestat sau nu dificultăți de învățare care să conducă la cuprinderea ei într-un program de remediere/recuperare școlară.

✓ Din modul de gestionare a situației școlare a celor trei frați _____, nu reiese existența unei colaborări eficiente între unitatea de învățământ și compartimentul de asistență socială din cadrul primăriei comunei Românași, în ceea ce privește susținerea familiei în vederea diminuării riscului de abandon școlar, respectiv a riscurilor asociate stării de sărăcie a familiei, după caz.

Având în vedere situația de fapt, apreciem ca fiind incidente următoarele prevederi legale:

A) Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- Art. 47 (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. (2) *Părinților sau, după caz, reprezentanților legali, le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață necesare creșterii și dezvoltării copiilor; părinții sunt obligați să le asigure copiilor locuință, precum și condițiile necesare pentru creștere, educare, învățatură, pregătire profesională, precum și un mediu de viață sănătos.*

- art. 52 (4) Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a **semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri.**

- Art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, **instituții de învățământ**, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenență, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau **neglijență**. (3) **Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact**

cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

B) Regulament - Cadru din 2022 de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul nr. 4183/2022

- Art. 16 alin. (3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, conducerea unității de învățământ se consultă, după caz, cu toate organismele interesate: consiliul profesoral, personalul didactic auxiliar, personalul nedidactic, reprezentanții organizațiilor sindicale afiliate federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar, care au membri în unitate, consiliul reprezentativ al părinților și asociația părinților, consiliul școlar al elevilor, sucursalele asociațiilor reprezentative ale elevilor, acolo unde este cazul, **autoritățile administrației publice locale**, precum și cu reprezentanții operatorilor economici implicați în susținerea învățământului profesional și tehnic, inclusiv dual și/sau în desfășurarea instruirii practice a elevilor.

- **Art. 68 Profesorul diriginte are următoarele atribuții: pct. 4. informează:**

- a) elevii și părinții sau reprezentanții legali despre prevederile regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ; c) părinții sau reprezentanții legali despre situația școlară, comportamentul elevilor, frecvența acestora la ore; informarea se realizează în cadrul întâlnirilor cu părinții sau reprezentanții legali, precum și în scris, ori de câte ori este nevoie; d) **părinții sau reprezentanții legali, în cazul în care elevul înregistrează absențe nemotivate; informarea se face în scris**; numărul acestora se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare a fiecărei unități de învățământ; e) **părinții sau reprezentanții legali, în scris, referitor la sancționările disciplinare, neîncheierea situației școlare, situațiile de corigență sau repetenție; Dispozițiile art. 68 se aplică în mod corespunzător și personalului didactic din învățământul preșcolar și primar.**

- Art. 157 (1) **Părinții sau reprezentanții legali ai antepreșcolarului/preșcolarului/elevului sunt parteneri educaționali principali ai unităților de învățământ.** (2) **Părinții sau reprezentanții legali ai copilului/elevului au acces la toate informațiile legate de sistemul de învățământ care privesc educația copiilor lor.** (3) **Părinții sau reprezentanții legali ai copilului/elevului au dreptul de a fi susținuți de sistemul de învățământ, pentru a se educa și a-și îmbunătăți aptitudinile ca parteneri în relația familie-școală.**

- **Art. 162 Îndatoririle părinților sau reprezentanților legali**

- (1) Potrivit prevederilor legale, **părintele sau reprezentantul legal are obligația de a asigura frecvența școlară a elevului în învățământul obligatoriu și de a lua măsuri pentru școlarizarea elevului până la finalizarea studiilor.** (2) **Părintele sau reprezentantul legal care nu asigură școlarizarea elevului în perioada învățământului obligatoriu este sancționat, conform legislației în vigoare, cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1.000 lei ori este obligat să presteze muncă în folosul comunității.** (5) **Părintele sau reprezentantul legal are obligația ca, minimum o dată pe lună, să ia legătura cu profesorul pentru învățământul preșcolar/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământul primar/profesorul diriginte pentru a cunoaște evoluția copilului/elevului, prin mijloace stabilite de comun acord.** (10) **Părintele sau reprezentantul legal al antepreșcolarului/preșcolarului sau al elevului din învățământul obligatoriu are obligația de a-l susține pe acesta în activitatea de învățare desfășurată, inclusiv în activitatea de învățare**

realizată prin intermediul tehnologiei și al internetului, și de a colabora cu personalul unității de învățământ pentru desfășurarea în condiții optime a acestei activități.

C) Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare:

- **Art. 12 (1)** Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale. (1²) Persoanele cu tulburări de învățare sunt integrate în învățământul de masă. (2) Statul acordă burse sociale de studii elevilor și studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii.

D) Ordinul 1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;

- **Art. 3 (1)** Dispozițiile prezentului ordin se aplică tuturor profesioniștilor care interacționează cu copii cu dizabilități și/sau CES menționați la art. 2, și anume: i) personalul din unitățile de învățământ;

- **Art. 5** În înțelesul prezentului ordin, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații. *m) necesitățile educaționale suplimentare care definesc CES reprezintă nevoi identificate și observate, în dinamica dezvoltării copilului, de cadrul didactic care lucrează direct cu copilul, profesorul itinerant și de sprijin, alte cadre didactice, personalul serviciului de evaluare și orientare școlară și profesională, precum și de medicul de specialitate care pune diagnosticul potențial generator de deficiență/afectare și/sau dizabilitate sau diagnosticul de tulburare/dificultate de învățare.*

E) Ordinul nr. 5773/2012 pentru aprobarea Metodologiei de întocmire, completare și valorificare a raportului de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare, la finalul clasei pregătitoare;

- **Art. 1 (3)** Scopul întocmirii raportului de evaluare la finalul clasei pregătitoare îl reprezintă orientarea și optimizarea procesului educativ, în vederea pregătirii elevilor pentru a răspunde solicitărilor de tip școlar.

- **Art. 8 (3)** Directorul asigură păstrarea rapoartelor de evaluare în arhiva unității de învățământ pe toată perioada de școlarizare a elevului. (4) Raportul de evaluare poate fi consultat de conducerea unității de învățământ, **de cadrele didactice care predau la clasă**, în vederea concertării pedagogice, precum și de reprezentanți ai inspectoratului școlar/MECTS, în vederea monitorizării și analizei nivelului de atingere a competențelor în conformitate cu programele școlare.

- **Art. 9** Raportul de evaluare este valorificat pentru optimizarea procesului educativ în ansamblul său și pentru fundamentarea deciziilor de orientare și consiliere educațională, stând la baza întocmirii/actualizării planului individualizat de învățare pentru elevi.

- **Art. 10 (1)** Profesorul pentru învățământ primar/Institutorul/Învățătorul care predă la clasa respectivă prezintă părinților/reprezentanților legali ai elevilor clasei pregătitoare, în mod individual, conținutul raportului de evaluare, până la încheierea anului școlar, cu scopul de a-i implica pe aceștia în activitatea educativă, prin prezentarea rezultatelor pozitive ale activității elevilor, respectiv a rezultatelor care

urmează să fie ameliorate. (2) O copie a raportului de evaluare este înmănată părinților/reprezentanților legali ai copilului.

Cadrul legal incident în speță se circumscrie, de asemenea, dispozițiilor cuprinse în:

- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

- Constituția României.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Românași, județul Sălaj, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să ia măsurile legale care să conducă la:

➤ Realizarea unei comunicări eficiente cu domnul _____, tatăl elevilor _____ și _____, în scris, în vederea conștientizării obligațiilor pe care acesta le are în calitate de părinte, în raport cu unitatea de învățământ, în vederea exercitării dreptului la învățatură de către minorii aflați în întreținere;

➤ Eficientizarea colaborării cu reprezentanții autorității publice locale în ceea ce privește susținerea familiei și a minorilor, respectiv sesizarea compartimentului de asistență socială din cadrul primăriei comunei Românași, conform prevederilor art. 52 alin. 4 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după caz; solicitarea sprijinului autorității publice locale, inclusiv în ceea ce privește responsabilizarea părintelui cu privire la obligațiile pe care le are în raport cu unitatea de învățământ;

➤ Prelucrarea în rândul personalului unității de învățământ a prevederilor Legii nr. 272/2004, cu precădere a dispozițiilor art. 89 alin. (3) potrivit cărora angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

➤ Analizarea situației elevului _____ din prisma necesității îndrumării acestuia în vederea obținerii Certificatului de Orientare Școlară, potrivit art. 5 lit. m) din Ordinul nr. 1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea

încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale: acordarea suportului necesar părintelui, în efectuarea demersurilor, după caz

➤ Punerea la dispoziția cadrului didactic de la clasă, a Raportului de evaluare de la finalul clasei pregătitoare, pentru eleva _____, în vederea analizării acestuia și luării măsurilor care se impun, după caz, raportat la prevederile art. 8 alin. (3) din Ordinul nr. 5773/2012 pentru aprobarea Metodologiei de întocmire, completare și valorificare a raportului de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare, la finalul clasei pregătitoare;

2. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Românași, județul Sălaj, va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet, vă prelucrează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operațional. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 5 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 579 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligărilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi de valoare către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie de valoare, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizarea, derulare evenimente, soluționarea acuziunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formulărilor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poșta la sediul ANSPDCP sau la adresa anrdsp@anrdsp.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.